DZIENNIK
PATRYOTYCZNYCH POLITYKOW.

W Lwowie Dnia 3go Lutego 1793.

Nro. 9.

Uſprawiedliwienie ſię.

Ponieważ poczta dla zepſutey drogi cztery dni nad czas ſwoy zwyczayny przytrzymana była; Przeto też Dziennik dnia 31go Stycznia we Czwartek wydany być niemogł.

Z POLSKI.
Pewne wiadomości.

Król Iegomość Pruſki korpuſowi woyſka ſwego pod kommendą Generała Möllendorf do Państw RPtey Polſkiey wniść, i nim Wielką Polſkę oſadzić kazał, z tey okazyi naſtępuiąca Deklaracia tak po Dworach Cudzoziemſkich, iak i w Kraiu ogłoſzona zoſtała.

Wiadomo ieſt całey Europie, iż Rewolucya, która dnia 3 Maia 1791 bez wiedzy, i dołożenia ſię Sąſiedzkich Potencyi z RPtą w przyiazni zoſtaiących uſkuteczniona była,

R na-

natychmiaſt nieukontentowanie i opór większey części Narodu wzbudziła, partyzanci ſtarey formy rządu o pomoc Nayiaśnieyſzey Monarchini prosili, która tę Rządu formę gwarantowała, a Nayiaśnieyſza Carowa Moſkiewſka gwałtownym prożbom względem wſparcia onychże znacznym woyſkiem czynionym ulegaiąc, do tego nakłonić ſię dała, które po Prowincyach gdzie iego obecność potrzebną być ſię zdawała, rozdzielone zoſtało. Pod iey Protekcyą naycelnieyſze osoby ſtanu Rycerſkiego Generalną Konfederacią zrobiły, których prace do tego dążą, ażeby nadużycia i nowości zniesione, a ſtare fundamentalnego Rządu ułożenie ſwey Oyczyzny do pierwſzey dzielności i mocy przywrocone zoſtało.

Te wielkie wydarzenia koniecznie baczność Pruſaków za ſobą pociągnąć muſzą, którzy przez *Prawa* Sąſiedztwa, i proporcią, która między obiema Króleſtwami znayduie ſię, zawſze do loſu Polſki uczeſtnictwo brali, lecz w tym oczekiwaniu, iż powſtałe nieſpokoyności w krótce ſzczęśliwego końca doydą, nieſądził Król Iegomość, żeby do Polſki wkroczyć muſiał, osobliwie w tym momencie gdzie go inne ważne intereſſa zatrudniaią. Iednakże to oczekiwanie Krola Iegomości daleko uchybione zoſtało, bo Patryotyczna Partia zamiaſt powodowania ſię zbawiennym zamyſłóm Dworu Moſkiewſkiego niewſtydziła ſię Moſkiewſkim woyſkóm uporczywe czynić opieranie ſię, a chociaż ich ſłabość wkrótce ich do odſtąpienia nikczemnych zamyſłów oczywiſtey woyny przymuſiła, przecież ona niemniey ſwe ſkryte intrygi i waśnie daley rozpościera, które widomie do zupełnego obalenia dobrego porządku i ſpokoyności dążą. Pograniczne Kraie Krola Iegomości Pruſkiego iuż aż nad to tego z iey rozpuſty i powtorzonych napaści na gruncie Państwa iego doświadczyły, ale co na daleko większą i ſurową baczność Krola Iegomości i wſzyſtkich Sąſiedzkich Potencyi zaſługuie, ieſt to, iż duch Francuzkiego Gminorządu i maxymy

obrzy

obrzydłey Sekty, która wſzędy ſwych uczniow robić ſobie ſtara ſię, tak głębokie korzenie w Polſzcze puſzczać iuż zaczął, iżiuż wiele Rewolucyinych Klubów tam powſtało, które ſwe ſpoſoby myślenia na widok publicznie okazuią.

Wſzczególności Wielka Polſka tym niebeſpiecznym iadem zarażona ieſt, i wielką mnogość fałſzywych patriotów w ſobie zaymuie. Ich związki z Francuzkiemi Klubami, koniecznie Krołowi Iegomości ſprawiedliwe trwożenie ſię względem beſpieczności ſwego właſnego Państwa wpaiać muſzą, i J. KMCi nieuchybną konieczność przepiſuią, ażeby przyzwoite kroki ſtaranności ſwoiey przedſięwziął.

Obowiązanym będąc wſpólnie z Potenciami złączonemi woynę daley prowadzić, przy bliſkim otwarciu nowey w pole wyprawy, ſądził J. K. MC. rzeczą potrzebną, ażeby ſię wprzód z Dworami Wiedeńſkim i Peterburgſkim umówił, i Ich CC. MMCie. oſądziły, iż temu przeczyć niemożna, że zdrowa Polityka Króla Iegomości Pruſkiego niedozwala, ażeby tym wietrznikom w Polſzcze z wolnemi rękami być, i ſiebie na niebeſpieczeństwo nieprzyiaciela ſobie w tyle zoſtawienia, wyſtawić dozwolił, którego głupie, a zuchwałe przedſiewzięcia nowym źrzódłem przykrości ſtaćby ſię mogły.

Dla uniknienia więc tego nieſzczęścia Król Iegomość do Państw RPtey a mianowicie do Powiatów niektórych Wielkopolſkich doſtatecznemu Korpuſowi woyſka, nad którym naywyżſza Komenda Generałowi Infanterii Panu de Möllendorf powierzona ieſt, wkroczyć kazać poſtanowił. Te kroki przezorności nie inny cel maią, tylko ten, ażeby graniczące Pruſkie Kraie zaſłonione, zle myślący, którzy kłotnie i wzburzenia robią, wſtrzymani byli, a porządek i publiczna ſpokoyność przywrocona, i utrzymana, dobrze zaś myślący o dzielney Protekcyi zabeſpieczeni zoſtali. Teraz to tylko od was zależy, ażebyście ſobie na nię przez

ſpokoyne i mądre poſtępowanie ſwoie zaſłużyli, a podług tego woyſka Pruſkie po przyiacielſku przyięli, i z niemi ſię obchodzili, im wſzelkiey pomocy i żywności dodawali, którey oni potrzebować będą.

General Kommenderuiący z ſwey ſtrony dobrą i punktualną karność woyſkową zachowywać kazać, mięſzkańcóm we wſzyſtkim co od niego będzie zależało, ulżywać, i im dopomagać, wſzyſtkie ich ſkargi załatwiać, a przyſtawy, któreby na iego rekwizycią czynili, wiernie płacić niezaniedba. Król Iegomość podchlebia ſobie, iż z tak ſpokoynemi myślami ſwemi na dobrey woli Narodu polegać może, którego dobro onemu oboiętnym być nie może, i któremu on dzielne dowody ſwego przywiązania, i przyohylności dać ſobie życzy. W Berlinie w Styczniu 1793. Roku.

Z AUSTRYI.

Pewne wiadomości.

W Niedzielę to ieſt dnia 20 Sycznia przed zwyczaynym nabożeńſtem Xiąże de Sachſen Coburg Ceſarſki General Feldmarſzałek przyſięgę na Naywyżſzą kommendę nad Woyſkiem Rzeſzy Niemieckiey w obecności Xięcia de Kolloredo - Mannsfeld Vice-Kanclerza Rzeſzy Niemieckiey, i Hrabiego de Wallis Nadworney Rady woienney Prezeſa w Ręce J. C. KMCi złożył, i w Poniedziałek dnia 21 Stycznia z Wiednia do woyſka wyiechał.

W nocy z 21 na 22, lód na Dunaiu pod Tabor puścił, i moſt tamteyſzy na 7. Sążni długości zerwał, przez co kommunikacya przerwaną zoſtała. Gromada Kronsdorf w Fraunviertel w Auſtryi po nad rzeką Ens część doſtawy zboża na nię przypadaiącą 660 Pułkorców Nayiaśnieyſzemu Panu bezpłatnie a nawet bez żądania iakiey kwoty za przewoz do Magazynu przyſtawić ofiarowała ſię. Od owego czaſu również w tym godnym pochwały zamyśle ieſzcze i inne, i to wprawdzie naſtępuiące Gromady popiſały ſię. 1. Gromada Leonding 499 Puł-

Pułkorców dała. 2. Gromada Ebelsberg, Wannbach, Flöckendorf, Netinsdorf, Amtsfelden, Kremsdorf, Rapetswinkel, i Ufer dały 1037 pułkorców, 3. Gromady Fraun, Neuban, Kleinmünchen, St. Peter 444 Macow, Gromad 8 pod rządem Państwa Gleinck będących 1597 Maców dały, 5. Wszystkie Gromady do Parafii Herſching należące, a między niemi nayosobliwiey Gromada Paſching ſię popiſała, z którey wſzyſcy poddani iednoſtaynym głoſem oświadczyli ſię, iż wſzyſtko, cokolwiek na dobro ich nayukochańſzego Monarchy od nich żądać będą, z wielką chęcią przyſtawić gotowemi ſą.

Z FRANCYI.

Pewne wiadomości.

W Relacyi, którą Prezydent Paryzki o ſtanie tegoż Miaſta na Seſſyi Narodowey Konwencyi dnia 5go Stycznia uczynił, wyobrażał on go być ſtanem extraordynaryinego burzenia ſię, którego wiele przyczyn przywodził. Jedna naydzielnieyſza przyczyna ieſt Proceſs Ludwika XVI., druga bilety domu wſparcia, przez które pracuiący, i Klaſſa nayuboższych ludzi tyle czaſu i pieniędzy ſtraciła. Także i żywności doſtarczanie niemnieyſzym obieſtectwem trwożliwości ieſt, choć Paryż dobrze uprowiantowany zoſtaie, lecz robotnikom na pracy brakuie. Bardzo ſię ſkarżą na niewierność Policyinych Urzędników. Niedoſtatek broni woienney wzbudza wſzyſtkich obywatelów, i ſłużbę niebeſpieczną czyni. Inne zrodło nieukontentowania ieſt opieſzałość w daniu pomocy i wſparcia żonom i dzieciom tych wſpółbraci, którzy na granicę do woyſka poſzli. Domy grów, i burdele publiczne, także i prywatne domy nieprzyiaciół publiczney ſpokóyności utaiaią, i przechowywaią. Nowo uſtanowiony Departament Policyi wprawdzie niezmordowany pracuie, iednakże ten mały Trybunał tak wielkiey mnogości złoczyńców, którzy mu od Policyi

ſicyi oddawani bywaią, wyſtarczyć niemoże, a zbrodnie bezkarne zoſtaią. Potęga uzbroiona nieuſtanney ſłużbie wydołać niemoże. Bo choć Gwardyi Narodowey 110542 ludzi, Gendarmow 2433 ludzi, Sprzymierzonych 5601 ludzi, Kawaleryi z ſzkołą Rycerſką 2603. ludzi, ogołem 120,979 ludzi w Regeſtrze Miniſtra woiennego i Generała Santerre znayduie ſię, przecież maiętni obywatele na wartę ciągnąć niechcą. Dlatego kradzieże, i rozboie bardzo gęſte, i zabóyſtwa nierzadkie znayduią ſię. To wkradaiące ſię burzenie ſię ſtraſznym ieſt, choć większa część po republikancku myśli. Z ſtrony zaś Narodowey Konwencyi niedość wſparcia maią i. t. d.

Ta Relacia a oſobliwie oſtatni punkt oneyżę w Zgromadzeniu gorſzące kłotnie i zgiełk niezmierny wzbudził: niektórzy chcieli, ażeby tę Relacią Radzie Wykonawczey poſłano, inni zaś żądali, żeby ią przedrukować kazano, i do Departamentów rozeſłano.

Gdy teraz także niektóre Departamenta, a mianowicie Haute Loire, i Finiſterre ſwoie żądania, i z niemi Deputatów przyſłały, którzy ſię uſkarżali, iż Paryż, który 84 część Narodu ſkłada, a przecież przewagę nad innemi okazuie, nakoniec z tym oświadczyli ſię, iż zbroyną ręką na pomoc i wſparcie Narodowey Konwencyi do Paryża, obywatelóm przybyć każą, taka w Zgromadzeniu w naywyżſzym ſtopniu niezgoda powſtała, iż iuż nawet do ſzyderſkich przycinków przyſzło, i ledwo Prezydent temu zapobiedz mógł, żeby ſię one w bóykę niezamieniły.

Sprawa Ludwika XVI. o ktorey aż do mowy Barrera na Seſſyi dnia 4go Stycznia mianey iuż donioſło ſię, która naſtępuiący poſtępek miała: Dnia 5go i 6go Stycznia, którego *B*arrere Urząd Prezeſa obiął, dla nieuſtannych kłotni między wſpołczłonkami Narodowey Konwencyi podczas których na wzaiem ſię o zdradzanie Kraiu, chuć pa-

panowania, i Deſpotyzm oſkarżali, do przepiſanego na ten dzień intereſſów porządku przyſtąpić niemożna było.

— — .

Dnia 7go nakoniec rożne wſpołczłonki natym ſię upierały. Prezes zaś oświadczył, iż Kerſaint głos ma.

Kerſaint więc rzekł: Żądam, ażeby obiaśnienia i dochodzenia tego obieſtectwa zakończone być mogły, ſkoro mowcy, którzy dziś mówić maią, wyſłuchąmi zoſtaną.

Wielkie potym mnóſtwo głoſów odezwało ſię. Czemuż-by ich teraz zaraz zakończyć niemiano? *Krzyczano więc ze wſzech ſtrón Sali* Tak ieſt, tak, natychmiaſt. N*** Wſzyſtko w tey materyi powiedziano, co tylko mowić ſię może. *Kerſaint* na to odezwal ſię: Nic więcey ſobie nadto nieżyczę, iak żeby zdanie moie żądaniu poświęcone było, które względem zakończenia natychmiaſt roztrząſania inni okazuią, domagam ſię iednakże, aby moie powody przełożene zoſtały.

Anton Comte przydał: Niemożna Sędziego przymuſić, żeby ſwe zdanie dawał wprzód, nimby przyczyny ſwego zdania otworzył. Żądam więc ażeby rozeznawanie zakończone niebyło.

Guadet: Pytam ſię was; czyliż od 15 dni, przez które Konwencia zwyłączeniem innych intereſſów tym rozeznaniem zatrudnia ſię, Wſpółczłonki w tey mierze oświecić ſię niepowinni byli, ażeby wyrok ſwóy dali? Podobno każdemu wſpółczłonkowi wpiſanemu, na którego dziś albo iutro koley do mówienia przychodzi, ukończenia tego roztrząſnienia żądać wolno ieſt. Wſzak tylko rozumny zarzut zrobiono, to ieſt: że Sędziego przymuſić nie można, żeby ſwe zdanie dał, bez przełożenia powodów ſwego zdania. Lecz gdy ſię do mianowitego zapytania przyſtąpi, żadnemu członkowi nic nieprzeſzkodzi, to powiedzieć: Ogłaſzam Ludwika tego lub owego wyſtępku być winnym: a zapewne niewiele wſpółczłonków znaydzie ſię, którzyby ſwego zdania powody

dy dać chcieli, bo wszystkie pobudki z aktów drukowanych wzięte są, które w ręku całego świata zostaią. Domagam się więc imieniem dobra publicznego, ażeby rozeznawanie tey sprawy iuż aż nadto długo trwaiącey zakończone było. Nakoniec życzyłbym zawsze, ażeby z przewidzenia Couthona korzystać, a iezli to rozeznawanie natychmiast zakończone niebędzie, a koley moia dziś albo iutro przyszłaby, to śpieszyć będę, ażebym mu koley moią do mowienia odstąpił. Nieśądzę iednakże, żebyprzedłużenie bez kresu tego rozeznawania, zamysłem iego było.

Jean Debry to dodał: bynaymniey w tym zazdrosny nie iestem, iż zdanie moie pominę, iednakże chcę tylko to do uwagi podać, iż między dwiema zdaniami, na które Zgromadzenie rozdzielone być się zdaie, poszrednicze zdania są takowe,które wszystkie umysły łączyćby mogły. Jakiey bądź oni w tey sprawie strony chwycą się, to przecież cichość,i milczenie przy rozważaniu oneyże honor Konwencyi Narodowey przed oczymą Narodu, Europy, i całego świata uratowała: chcę wam tu iedno zdanie przytoczyć. Quinet nasz Towarzysz ma iedno zdanie, którem rozważył, i które zasługuie na to, ażeby od Konwencyi Narodowey rożważone było. Zadaię tu wam pytanie następuiące: Czy przeszły Król winnym iest? Na iakąż karę zasługuie? Czy kara od przeszłych Królów zasłużona w politycznych względach do umiarkowania uwłaśniona iest? W tym zaś przypadku czyliż do Pospólstwa, lub do Konwencyi iey umiarkowanie należy? Guyton-Morveaux, i Payne toż samo pytanie rozbierali. Żądam więc, żeby roztrząsanie tey sprawy zakończone było, iednakże, żeby zdań wszystkich, ktòre przełożone być maią, drukowanie nakazano.

Roztrząsanie tey sprawy iednostaynym głosem zkonkludowano. Drukowanie Mów nakazano, a dzień 14. do namyślania się nad tą sprawą ustanowiono.

Na

Na Seſſyi wieczorney dnia 7. Stycznia pod Prezydencyą Treilharda, na którey Ex Prezes Fermont prezydował, rożne wnioſki i żądania Departamentów czytano, które gorzkie użalenia przeciw poduſzczaiącym do buntu, i Anarchiſtom, którzy nad Narodową Konwencłą i Narodem Francuſkim ſwą tyranią rozciągaią, tudzież ofiarowania ſię ſpieſzenia z bronią w ręku na ratunek Francyi w ſobie zawierały. Po których znowu gorſzące Sceny naſtąpiły, tak dalece, że na ſamych Prezeſow ſzyderſkie i uſzczypliwe potwarzy rzucano.

Na Seſſyi dnia 8. Stycznia 400000 Liwrów Miniſtrowi wewnętrznych intereſſów dla Inwalidów, i na nadgrody żołnierzóm wyznaczono.

Obywatele *Brugges* przed kratkami ſtanęli, i życzenie oświadczyli, ażeby *Belgowie* iak 85 Departament z Francią złączeni być mogli.

Na *S*eſſyi dnia 9. *S*tycznia bardzo oſtry liſt Miniſtra wewnętrznych intereſſów był do czytania podany, w którym na ſekowanie Narodowey Konwencyi użala ſię, i ten wnioſek, ażeby wſzyſtkie relacye każdego Miniſtra w ſzczególnych intereſſach do niego należących od wſzyſtkich Wſpółczłonkow Rady Wykonawczey podpiſane były, odrzuca.

Rada Wykonawcza donoſi, iż okoliczney Relacyi nad ſtanem Rzpltey przed 1. Lutego podać niemoże. Na które przedłużenie Narodowa Konwencia zezwoliła.

Także Dekret względem złączenia Kaſſy extraordynaryiney z Kamerą Narodowego Skarbu ieſzcze raz przeczytano.

Seſſia dnia 10go Stycznia. Cambon czytał imieniem Deputacyi Skarbowey Wywod Percepty i Wydatkow w oſtatnim Mieſiącu, i proponował Dekret względem potrzebnych antycipacyi na Mieſiąc bieżący. Tallien rzekł na to, i okazał niepewny, a podobno i ſtraſzny ſtan Skarbu,

złe gospodarstwo, i osłabiony kredyt assignatow.

Minister wewnętrznych interessów doniosł, iż nawet z portów Irlandzkich żadnego okrętu z zbożem wypuszczać niekazano, pokiby porękoymi na to niedano, iż on nie dla Francyi służy.

Fermont głos względem Skarbu zabrał. Potym rzekł Mathieu, i otworzył swe zdanie, że dla przywrocenia kredytu, przedaż dobr Narodu uprzywileiować i przyspieszyć-by potrzeba. Nakoniec proiekt Cambona był potwierdzony, i dekretowano, iż Generalny Controlor Narodowego Skarbu z Kassy pod trzema kluczami będącey 165,420,601 Liwrów w assignatach dostać powinien.

Na Sessyi wieczorney Prezydencią odnowiono, Vergniaud z 356 głosów 241 za sobą miał, i Prezesem obwołany został, na Sekretarzów zaś Bancala, Lesaye, d'Eure, Loire, i Gorsas obrano.

Na Sessyi dnia 11 Stycznia listy Merlina, i Kommissarzów z Moguncyi czytano, które przeciw Ludwikowi XVI. pisane były, tudzież Relacią Administratorów z Chantillon względem niespokoyności i zamieszania tamże wydarzonego. Minister Morski czytał proiekt względem potrzeby extraordynaryiney służby morskiey. Deputaci z Nizza przed kratkami stanęli, i złączenia się z Rzecząpospolitą Francuzką żądali.

Z HOLLANDYI.

Pewne Wiadomości.

Stany Generalne na podaną propozycią Statudera dziedzicznego woyska lądowe, i to wprawdzie każdą kompanią 15 ludzmi powiększyć postanowiły, nawet i inne potrzebne Summy, do bronienia Kraiu iuż od nich pozwolone są. Flotta Hollenderska na srzrodziemnym Morzu pod Komendą Admirała Byland odwołana iest.

Flot-

Flotta Angielſka z iednego okrętu liniowego, i 6. Fregat ſkładaiąca ſię, pod Kommendą Kapitana Murray będąca iuż na głębią Flieſſingen przybyła. Mówią, iż Rząd tę eſkadrę ſobie od Anglii wyproſił, bo przy woynie z Francią naſtąpić maiącey natychmiaſt wpadnienia na ląd morſki obawiaią ſię.

Treść piſma z Hagi pod dniem 1. Stycznia. Lubo w tuteyſzey RPtey ſpokoyności dotąd ieſzcze używamy, aRząd z wſzelką możnością do iey utrzymania przykłada ſię, przecież od obcych nieprzyiacioł zupełnie od boiazni wolni nie ieſteśmy. Wiadomo ieſt, iż przy Francuzach korpus Hollenderſkich tak zwanych Patriotów, i iakiś rodzay Deputacyi Hollenderſkich Patriotow znayduie ſię. Pomienione korpus przed kilku dniami na garnizon do Antwerpii weſzło, a z niego niektórzy żołnierze aż do granic Hollenderſkich wpadli. Francuzcy Komendanci w Brabancyi publicznie gadaią, iż uderzenie na tuteyſzą RPtę nieuchronne ieſt, iż przerzeczone Korpus Hollenderſkich Patriotów manifeſt wydać kazało, tuteyſzy Rząd iednakże temu zapobiegł, iż im wpadnienie do Hollandyi trudne będzie. W naſzych pogranicznych Fortecach wſzyſtko ieſt do obrony gotowe, i te bardzo dobrze we wſzyſtkie potrzeby opatrzone ſą.

Po różnych mieyſcach RPtey podeyrzane oſoby do więzienia wzięto za to, iż ſię w niebeſpieczny ſpiſek wdały, i bardzo złe zamyſły ſobie ułożyły. W mieście Alkmaer przed kilku dniami drzewo wolności publicznie zatknąć chciano, ale gdy kawaleria tam wpadła, tak zaraz mieſzkańcy od ſwego zamyſłu odſtąpili, a niektórzy z herſztow do więzienia zaprowadzeni byli.

Żona Xięcia dziedzicznego Oranii dnia 6. Grudnia Xięcia powiła, któremu imiona, Wilhelma, Fryderyka, Ieżego, i Ludwika dano. Chrzciny dnia 26. ſię odprawiły. Na honor Nayiaśnieyſzey Położnicy to przytoczyć potrzeba, iż ſama ſwemu Synowi pie-

ſi daie. Stany Generalne, które pierwſzemi Oycami chrześnemi ſą, Xięciu dożywotnią penſią 10000 Zł. Ryń. przyrzekły.

Z ANGLII.

Pewne wiadomości.

Treść piſma iednego z Londynu dnia 5go Stycznia: Lord Grenwille Francuſkiemu Poſłowi Chauvelin na zażalenie, iż okręty ładowane dla Francyi w Themſe areſztowane ſą, odpowiedział; to też dla tego ſię ſtało, że one dla Francyi determinowane były, i że on iuż podobne rozkazy do wſzyſtkich portów Angielſkich, Szkodzkich, i Irlandzkich wyſłał.

Chauvelin proſił o audiencią Pana Pitta, ktorą mu, iak ſłychać, z tym oświadczeniem odmowiona ieſt, że go za Poſła nieuznaią.

Wſzyſtkie naſze cieſielſkie warſztaty brzmią teraz dzień i noc od huku inſtrumentów budowniczych. Podwoione łoſkoty młotów, i ſpieſzſznych ciosow ſiekier, od wſpolnie zatrudnionych tak one obſtaluiących iak i pracowitych cieślów, czynione, patrzącym ſię na to z uwagą zadumienie ſprawuią. Wkrótce Bożkowie morza Anglicy ſtaną teraz w punkcie otworzenia na nowo woyny na Morzu z Francuzami. W Plymouth, Chatham, i Porsmouth cieśle okrętowi nawet w dzień Bożego Narodzenia bez przeſtanku robili, co od czasu zawartego pokoiu w roku 1763, dotąd ſię ieſzcze niewydarzyło, ani woyna Amerykańſka, ani oſtatnie uzbraiania ſię przykładu tego niedały. Podług regeſtru tu po rękach biegaiącego liczba morſkich ſtatków, iuż na morzu i w uzbraianiu znayduiących ſię do 138 wynoſi.

Niewiemy ieſzcze, czyli Miniſterium Panu Chauvelin na iego Notę z zapytaniem, czyli Anglia Francią za neutralną, czyli za nieprzyiacielſką Potencią uważać ma? podaną, odpowiedź dało, lub nie?